

Zahraničná a európska politika Slovenskej republiky v roku 2021

Slovensko a svet v čase pandémie

Bratislava február 2021

Hodnotový kompas a strategické ukotvenie Slovenska

Slovensko je nezávislý, zvrchovaný, demokratický a právny štát. Ako uvádza Programové vyhlásenie vlády SR: „Dnešné miesto Slovenska vo svete je našou slobodnou voľbou z roku 1989. Naša euroatlantická orientácia je zároveň vyjadrením toho, že neexistuje lepšia alternatíva, ktorá by pri rešpektovaní a ochrane individuálnych ľudských práv a základných slobôd ponúkala pre svojich občanov vyššiu mieru prosperity, bezpečnosti a spoločnej ochrany zdieľaných hodnôt“. Slovensko sa hlási k univerzálnym hodnotám a zásadám, akými sú sloboda, pluralitná demokracia, ľudské práva a slobody, spravodlivosť, ľudská dôstojnosť, solidarita, trhová ekonomika a mierové spolunažívanie národov. Tieto hodnoty presadzujeme aj v zahraničnej politike. V roku 2020 sa Slovensko k ochrane ľudských práva a princípom právneho štátu opakovane prihlásilo pri formulovaní svojich postojov k svetovému aj európskemu daniu, ako aj počas výkonu funkcie podpredsedu v Rade OSN pre ľudské práva a pôsobenia v ďalších medzinárodných organizáciách.

V čase aktuálneho nestabilného svetového vývoja bude Slovensko tieto hodnoty konzistentne obhajovať aj v roku 2021 a do popredia bude stavať dôležitosť presadzovania efektívneho multilateralizmu a medzinárodného práva pri riešení globálnych výziev.

Na týchto princípoch je postavená aj nová Bezpečnostná stratégia SR vypracovaná v roku 2020, ktorá na základe vyhodnotenia bezpečnostných záujmov a prostredia Slovenskej republiky formuluje našu bezpečnostnú politiku na nasledujúce obdobie. V jej zmysle bude Slovensko aj v roku 2021 plne rešpektovať a presadzovať dodržiavanie medzinárodného práva a medzinárodného poriadku založeného na pravidlách, zásad mierového spolunažívania národov a mierového riešenia sporov medzi štátmi, územnú celistvosť a politickú nezávislosť štátov, ich právo na individuálnu alebo kolektívnu obranu, ako aj slobodnú voľbu byť členom medzinárodných organizácií.

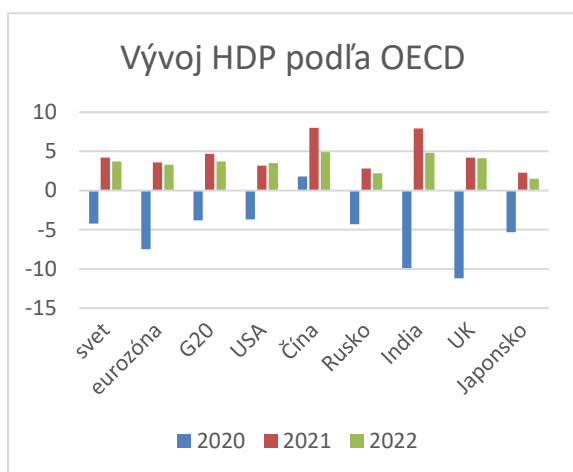
Východiskovým civilizačným, hodnotovým, geopolitickým a strategickým rámcem pre SR je členstvo v Európskej únii a Severoatlantickej aliancii, ktoré považujeme za najlepšiu záruku pre obhajobu, ochranu a presadzovanie zahraničnopolitických a bezpečnostných záujmov Slovenska. Integrovanou súčasťou tohto nášho ukotvenia je presvedčenie, že zahraničná politika začína v susedstve, a preto bude Slovensko upevňovať dobré susedské vzťahy vo svojom bezprostrednom, ako aj v širšom európskom susedstve.

Formovanie zahraničnej politiky sa odvíja od domácej politiky. Miera domáceho politického konsenzu je určujúca pre našu schopnosť presadzovať prostredníctvom zahraničnej politiky záujmy SR a jej občanov. Preto bude MZVEZ SR viesť aktívnu strategickú komunikáciu aj voči slovenskej verejnosti s cieľom posilňovať jej podporu pre naše zahraničnopolitické ciele a priority a upevňovať konsenzus o zahraničnopolitickom a proeurópskom smerovaní Slovenska. Aktívne sa zapojíme do úsilia zameraného na posilnenie odolnosti štátu a celej spoločnosti voči zámernému šíreniu dezinformácií, propagandy a konšpirácií, ktoré v kontexte pandémie nadobudli masívny charakter.

Geopolitický kontext

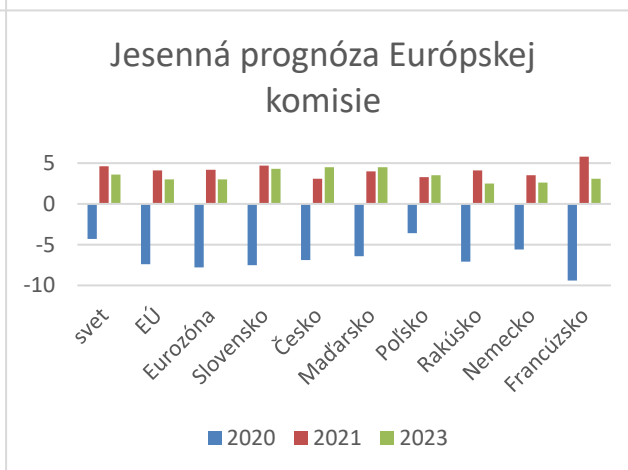
Medzinárodné prostredie je na začiatku roka 2021 výrazne ovplyvnené **pandémiou COVID-19**. Pandemická kríza spôsobila značný pokles ekonomickej a spoločenskej aktivity, má za následok zvýšenie neistôt, odhalila zraniteľnosti a zvýraznila konfliktný potenciál v jednotlivých spoločnostiach, ako aj na medzinárodnej scéne. Európa bola ku koncu roka 2020 druhým najviac postihnutým kontinentom tak z hľadiska počtu evidovaných prípadov, ako aj počtu obetí pandémie COVID-19. Takmer 25 miliónov obyvateľov Európy bolo novým koronavírusom infikovaných a viac než pol milióna z nich ochoreniu v roku 2020 podľahlo.¹

Pokračuje **erózia multilateralizmu a medzinárodnoprávných rámcov**. Tento trend bol predovšetkým v začiatkoch pandémie posilnený asertívnym presadzovaním individuálnych záujmov, uprednostňovaním jednostranných riešení, nárastom napätia a polarizáciou v medzinárodných vzťahoch. Naďalej sme svedkami geopolitickej konfrontácie, tak na globálnej úrovni, ako aj v regionálnych kontextoch, hoci pandémia potvrdila potrebu medzinárodnej spolupráce a solidarity, význam medzinárodných inštitúcií a dodržiavania medzinárodnoprávných rámcov.

Svetovú ekonomiku čaká v roku 2021 oživenie. Podľa výhľadu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) z decembra 2020 svetový HDP po poklese v r. 2020 o 4,2 % porastie v roku 2021 o 4,2 % a v roku 2022 o 3,7 %. Oživenie predpovedá aj Európska komisia. Podľa jej prognózy z novembra 2020, po poklese svetovej ekonomiky v roku 2020 o 4,3 % (EÚ -7,4 %), bude v roku 2021 nasledovať jej rast o 4,6 % (EÚ +4,1 %) a v roku 2022 o 3,6 % (EÚ 3,0 %). Zároveň existujú obavy, že oživenie môže spomaliť pokračujúca pandemická

kríza, najmä ak by sa nenaplnili očakávania spojené s vakcináciou. Vo výsledku môže byť hospodárske oživenie pomalšie, ako sa očakávalo, pričom už na začiatku r. 2021 existujú predpoklady, že väčšina sveta zrejme ani do konca r. 2021 nedosiahne hodnotu HDP pred r. 2020. Výraznejší rast sa z veľkých ekonomík očakáva najmä v prípade Číny, ktorá sa zrejme ešte pred koncom tejto dekády stane najväčšou svetovou ekonomikou. Rastúca asertivita Číny nielen v hospodárskej, ale aj vo vojenskej a technologickej oblasti, zrejme bude dominantným faktorom geopolitického vývoja v nasledujúcom období, čo zároveň podporí pokračujúci trend rastu relevancie Ázie a Tichomoria v globálnych otázkach.

¹ <https://www.ecdc.europa.eu/en/geographical-distribution-2019-ncov-cases>

Prípadné nenaplnenie očakávaní v oblasti hospodárskeho oživenia môže mať vážne negatívne dôsledky najmä v kombinácii s prudko rastúcim globálnym zadlžovaním (predpokladaný nárast globálneho zadlženia z 320 % svetového HDP v r. 2019 na 365 % v r. 2020) s osobitne negatívnym dosahom na rozvojové ekonomiky. OSN pandémiu označuje nielen za zdravotnú, ale aj **socioekonomickú, humanitárnu, bezpečnostnú a ľudskoprávnú krízu**. V rámci jednotlivých krajín môže situácia viesť k rastu sociálnych pnutí a zvráteniu pozitívneho trendu z posledných dekád, ktorý priniesol posilňovanie strednej vrstvy. Hrozí opätovný nárast globálnej chudoby (počet ľudí v extrémnej chudobe sa môže zvýšiť o 70-100 miliónov) a OSN predpovedá začiatok najväčšej potravinovej krízy za posledných 50 rokov, keď počet ľudí čeliacich akútnej potravinovej kríze sa môže zdvojnásobiť². Sprievodnými javmi zvyrazňujúcimi uvedené výzvy sú infodémiá a relativizácia univerzálnych hodnôt slobody, demokracie a ľudských práv. Súčasťou geopolitického súperenia je tak aj súperenie modelov vládnutia.

Uvedené javy môžu viesť k **rastu napätia** vo vnútri spoločností, ako aj v medzištátnych vzťahoch, kde možno očakávať okrem vzniku nových trecích plôch aj oživenie konfliktov, ktoré boli prechodne utlmené pandémiou.

Rok 2021 môže byť na dlhšiu dobu určujúcim pre budúcu podobu politického **Západu**. Odchod Spojeného kráľovstva z EÚ, ako aj napätie vo východnom Stredomorí priniesli do tohto priestoru nezhody a oslabenie jednoty. Na druhej strane, nástup novej administratívy v Spojených štátoch vytvára priestor na prekonanie viacerých pnutí v transatlantických vzťahoch z uplynulého obdobia. Politický Západ má v roku 2021 jedinečnú príležitosť na obnovu svojej „mäkkej sily“ v oblasti definovania globálnych štandardov a opätovné získanie vedúcej pozície pri regulovaní kľúčových megatrendov, akými sú klimatická zmena, digitálna revolúcia, technologická a energetická transformácia, ktoré budú mať určujúci dopad aj na podobu medzinárodných vzťahov. Predpokladom toho je jednota v rámci EÚ a zároveň transatlantická jednota.

Tá je dôležitým predpokladom aj pre presadzovanie multilaterálneho prístupu k riešeniu výziev 21. storočia vrátane naplňovania cieľov Agendy 2030 a dôrazu na rešpektovanie pravidiel medzinárodného práva. Aktuálna kríza je pri všetkých svojich výzvach aj príležitosťou pre **upevnenie a reformu multilateralizmu a medzinárodnoprávných pravidiel**, nielen v oblastiach, ktoré vykazujú deficity, ale aj v nových oblastiach (digitálny priestor, umelá inteligencia a pod.), kde medzinárodnoprávna úprava absentuje.

S cieľom adekvátne zohľadniť uvedené trendy:

- MZVEZ SR spustí proces prípravy Strednodobej stratégie zahraničnej a európskej politiky SR

² <http://www.un.org/sites/un2.un.org/files/un-comprehensive-response-to-covid-19.pdf>

Slovensko v nestabilnom svete

Ťažké časy potvrdzujú hodnotu susedstva

Kríza spojená s pandémiou COVID-19 v roku 2020 v pozitívnom zmysle obnažila hodnotu susedstva. Počiatkové jednostranné kroky boli po vypuknutí pandémie rýchlo vytesnené spoluprácou pri repatriáciách, postupnom otváraní hraníc, zdieľaní pozitívnych príkladov v oblasti verejného zdravia a krízového manažmentu. Význam susedských vzťahov potvrdila aj intenzita návštev, keď aj v zložitom pandemickom období nástupné návštevy novej vlády smerovali do susedných krajín. V priebehu roka 2020 Slovensko prispelo k výraznému oživeniu Slavkovského formátu, vrátane uskutočnenia samitu premiérov po viac ako 3 rokoch. Potreba regionálnej koordinácie viedla aj k vzniku unikátneho stredo európskeho formátu „C5“ (Slovensko, Česko, Rakúsko, Maďarsko, Slovinsko). Spolupráca vo V4 preukázala solidaritu presahujúcu stredo európsky región zapojením sa do iniciatívy Európskej komisie *Globálna reakcia na koronavírus (Coronavirus Global Response)* spoločným príspevkom 3 mil. eur a vytvorením mimoriadneho *Programu V4 pre solidaritu s východnými partnermi (V4 East Solidarity Programme)* v rámci Medzinárodného vyšehradského fondu v objeme 250 tisíc eur nasmerovaného do krajín Východného partnerstva.

Na uvedenom budeme stavať v roku 2021 pri rozvoji úzkej susedskej spolupráce. Budeme rozvíjať nadštandardné vzťahy s **Českom**, osvedčené vzťahy s **Poľskom** a **Maďarskom** a čoraz užšie partnerstvo s **Rakúskom**. V bilaterálnej i regionálnej dimenzii chceme nielen obnovovať a posilňovať obchodno-investičné, hospodárske a turistické väzby a pokračovať v budovaní strategickej konektivity, ale preskúmať aj nový potenciál vyplývajúci zo zelenej a digitálnej transformácie. Využijeme k tomu okrem iného nástroje, ktoré máme k dispozícii v podobe spoločného zasadania vlád s Českom, medzivládnych konzultácií s Poľskom a mechanizmu zmiešaných komisií s Maďarskom. Budeme stavať aj na regionálnych a lokálnych cezhraničných štruktúrach a spoluprákach, ktoré v území pomáhajú a podporujú úzku susedskú spoluprácu našej krajiny. Stabilná, demokratická a prosperujúca **Ukrajina** zostáva strategickým záujmom SR. Slovensko nadviaže na návštevu prezidenta Volodymyra Zelenského na Slovensku (sept. 2020) a bude naďalej prehĺbovať politický dialóg a praktickú spoluprácu s Ukrajinou, napomáhať jej reformnému a transformačnému procesu zo všetkých úrovní verejnej správy, od národnej cez regionálnu až po lokálnu. Budeme sa angažovať v úsilí medzinárodného spoločenstva riešiť konflikt na Donbase mierovou cestou a obnoviť územnú celistvosť Ukrajiny, vrátane podpory Trojstrannej kontaktnej skupiny (TCG) a osobitnej pozorovacej misie OBSE na Ukrajine (SMM). Naďalej budeme podporovať euro-atlantické aspirácie Ukrajiny a presadzovať jej prioritné miesto v agende EÚ a NATO. Zapojíme sa aj do aktivít v rámci Krymskej platformy.

V roku 30. výročia svojho vzniku **Vyšehradská spolupráca** ostane dôležitým formátom regionálnej spolupráce. Hlavným kritériom nášho pôsobenia vo V4 bude, v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR, zohľadňovanie záujmov Slovenska a prínos k spoločným európskym riešeniam. Dôležitým momentom bude, do akej miery dokáže táto platforma zlepšiť svoju reputáciu v rámci EÚ. Slovensko je pripravené k tomu maximálne prispieť. Vo V4 sa budeme usilovať o posilňovanie praktickej dimenzie vyšehradskej spolupráce v oblasti konektivity, bezpečnosti a obrany, občianskej spoločnosti a medziludských kontaktov. Budeme sa usilovať o posilňovanie praktickej dimenzie prostredníctvom regionálnych a lokálnych spoluprác a existujúcich štruktúr v cezhraničí ako nový impulz pre zameranie a spoluprácu V4. Budeme hľadať synergie v rámci pripravovaných programov obnovy EÚ, pri relokácii

globálnej výroby alebo reorganizácii dodávateľských reťazcov. V roku 2021 prevezme SR predsedníctvo v **Medzinárodnom vyšehradskom fonde**. V tejto pozícii budeme podporovať efektívne využívanie zdrojov sledujúce posilňovanie spolupráce vo vyšehradskom regióne, ako aj spoločné zahraničnopolitické a bezpečnostné záujmy, najmä vo vzťahu k západnému Balkánu a Východnému partnerstvu.

V rámci regionálnej spolupráce budeme na presadenie slovenských záujmov, taktiež v súlade s Programovým vyhlásením vlády, využívať možnosti komunikácie a tzv. tematických koalícií s ďalšími partnermi a regionálnymi zoskupeniami, akými sú Benelux či Pobaltie.

V tomto kontexte nadviažeme na rozvoj spolupráce v rámci **Slavkovského formátu**, ktorá nabrala v roku 2020 novú dynamiku. Slavkovský formát chceme tvarovať ako platformu prispievajúcu k riešeniam na úrovni EÚ a ponúkajúcu pridanú hodnotu aj v očiach verejnosti. Kľúčovými oblastami spolupráce v r. 2021 budú agenda EÚ, infraštruktúra (dopravná, energetická, digitálna), hospodárska obnova a rozvojová spolupráca.

Priestor pre posilnenie susedskej spolupráce poskytuje aj Iniciatíva **Trojmorja**, ktorú primárne vnímame ako komplementárnu platformu spolupráce v rámci EÚ pri budovaní spoločných infraštruktúrnych projektov v doprave, energetike a digitalizácii na osi sever-juh. Jej relevancia však rastie aj v kontexte aktuálnej situácie a potreby hospodárskej obnovy.

Partnerstvá a spojenectvá v jadre zahraničnej a európskej politiky SR

Členstvo v EÚ a NATO je strategickým záujmom Slovenska. Vyjadruje naše geopolitické ukotvenie, znásobuje náš zahraničnopolitický vplyv a je najefektívnejším spôsobom zabezpečenia prosperity a bezpečnosti Slovenska. Dôležitou súčasťou tohto úsilia je rozvoj úzkej **bilaterálnej spolupráce, partnerstva a spojenectva s členskými krajinami EÚ a NATO**.

Dôležitým momentom roka 2021 je sformovanie **novej prezidentskej administratívy v Spojených štátoch amerických** (USA), čo vytvára priestor pre plné využitie potenciálu transatlantického partnerstva. Slovensko nadviaže na výsledky návštevy ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Ivana Korčoka vo Washingtone (okt. 2020), vrátane spustenia strategického dialógu medzi Slovenskom a USA. Máme záujem, aby nová administratíva pokračovala vo zvýšenej angažovanosti v strednej Európe. Víťame jej priority a sme pripravení aktívne spolupracovať v oblastiach kľúčových aj z pohľadu Slovenska, ako sú podpora demokracie a právneho štátu, boj proti pandémie, reštartovanie globálnej ekonomiky, klimatické zmeny a boj s dezinformáciami. Chceme rozvíjať spoluprácu v oblastiach s vysokou pridanou hodnotou, vrátane modernizácie ozbrojených síl SR. Podporíme pokračovanie rokovaní EÚ-USA v obchodných otázkach a budeme presadzovať etablovanie pravidelného formátu pre strategický dialóg a koordináciu medzi EÚ a USA.

Strategický význam si zachovávajú vzťahy SR s **Nemeckom a Francúzskom** podporené bilaterálnymi akčnými plánmi spolupráce. Dôležitosť vzťahov potvrdila aj návšteva ministrov zahraničných vecí oboch krajín v Bratislave v októbri 2020. Nemecké predsedníctvo Rady EÚ v 2. polovici roka 2020 predstavovalo silný impulz pre rozvoj nielen európskych, ale aj bilaterálnych vzťahov v zlomovom momente pre vývoj EÚ. Podobný efekt očakávame od prípravy francúzskeho predsedníctva Rady EÚ v 1. polroku 2022.

Rok 2021 bude určujúci aj pre nastavenie nových **vzťahov so Spojeným kráľovstvom** (UK) po skončení prechodného obdobia medzi UK a EÚ k 31.12.2020. Podporili sme dohodu o usporiadaní vzťahov medzi EÚ a UK a máme záujem aj na rozvoji bilaterálnej spolupráce s UK, ktoré zostáva aj

po odchode z EÚ našim spojencom v NATO a jedným z najbližších partnerov v oblasti hospodárskej, bezpečnostnej i zahraničnopolitickej.

NATO je pilierom bezpečnosti a obrany SR. Najdôležitejším momentom bude príprava samitu NATO 2021, ktorý zhodnotí reflexný proces NATO uskutočnený v roku 2020 s cieľom posilniť jeho politickú dimenziu a stanoviť víziu do roku 2030. Na samite očakávame prijatie rozhodnutia o aktualizácii Strategickej koncepcie NATO. Slovensko bude pokračovať vo zvyšovaní výdavkov na obranu v súlade so záväzkom zo samitu vo Walese a bude modernizovať a rozvíjať vojenské spôsobilosti Ozbrojených síl SR v súlade s Cieľmi spôsobilostí NATO. V súlade s našimi spojeneckými záväzkami budeme pokračovať v príspevku Slovenska do posilnenej predsunutej prítomnosti (eFP) NATO v Lotyšsku. Príspevok do výcvikovej misie NATO v Iraku (NMI) sme pripravení prispôsobiť potrebám, ktoré vyplynú z plánovaného posilnenia a rozšírenia úloh misie. Podľa požiadaviek a možností budeme naďalej prispievať aj do misie NATO v Afganistane. Slovensko podporovalo začlenenie Severného Macedónska do NATO v roku 2020 a bude aj v roku 2021 podporovať politiku otvorených dverí NATO s dôrazom na politickú a praktickú spoluprácu s Ukrajinou, pomoc Gruzínsku pri napĺňaní jeho euroatlantických ambícií a zachovanie politického dialógu s Bosnou a Hercegovinou. Slovensko rovnako podporuje budovanie partnerstiev NATO a našim osobitným príspevkom do tohto úsilia Aliancie je prevzatie funkcie kontaktného veľvyslanectva NATO v Izraeli od januára 2021. K ďalším prioritám Slovenska bude patriť oblasť kybernetickej obrany, odolnosti kritickej infraštruktúry, odolnosti štátu a spoločnosti voči hybridnému pôsobeniu a podpora obranného priemyslu SR.

Účasť SR v zahraničných misiách, operáciách a aktivitách		
EÚ		
EUFOR Althea	Bosna a Hercegovina	41 vojakov
EULEX	Kosovo*	3 policajti
EUMM	Gruzínsko	6 policajtov 1 vojak
EUBAM	Ukrajina/Moldavsko	1 policajt
EUAM	Ukrajina	1 civilný expert 2 policajti
EUCAP	Somálsko	1 policajt
EUTM Mali	Mali	4 vojaci (jar 2021)
EUTM RCA	Stredoafrická republika	2 vojaci (jar 2021)
EUNAVFOR MED Irini	centrálne Stredomorie	2 vojaci
NATO		
eFP	Lotyšsko	131 vojakov
Resolute Support	Afganistan	18 vojakov
NMI	Irak	13 vojakov
OSN		
UNFICYP	Cyprus	240 vojakov 6 policajtov
UNTSO	Blízky východ	3 vojaci (január 2021)
OBSE		
SMM	Ukrajina	12 civilných expertov 2 policajti
OBSE Misia Kosovo	Kosovo*	1 civilný expert
OBSE Misia Skopje	Severné Macedónsko	1 civilný expert
OBSE Misia Srbsko	Srbsko	1 civilný expert

*V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/99 a so stanoviskom MSD k vyhláseniu nezávislosti Kosova
Zdroj: MZVEZ SR (aktuálne k 21. decembru 2020)

Slovensko bude podporovať rozvoj **spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ**, vrátane posilňovania jej vlastných spôsobilostí v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky, s cieľom stať sa relevantným aktérom globálneho diania. Budeme súčasne podporovať ďalší rozvoj strategickú spolupráce medzi EÚ a NATO. Základným predpokladom z pohľadu SR bude, aby pokrok EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany pôsobil synergicky s krokmi NATO pri zachovaní ich komplementarity a vyhýbaní sa duplicitám a bol efektívnym príspevkom k celkovému posilneniu bezpečnosti v euroatlantickom priestore. Dôležitým impulzom v tomto smere bude samit EÚ – USA na najvyššej úrovni, od ktorého očakávame podnety pre rozvoj strategického transatlantického dialógu. Dôležitými koncepčnými procesmi v oblasti spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ v roku 2021 budú príprava Strategického kompasu EÚ, začiatok implementácie Európskeho mierového nástroja a vstup do druhej fázy implementácie Stálej štruktúrovanej spolupráce (PESCO) EÚ v oblasti obrany. Slovensko bude naďalej aktívnou súčasťou medzinárodného krízového manažmentu EÚ. Budeme pokračovať v podpore misí nachádzajúcich sa v bezprostrednom susedstve EÚ (EUAM Ukrajina, EULEX Kosovo, EUMM Gruzínsko, EUFOR Althea Bosna a Hercegovina) a zároveň v rozširovaní pôsobenia v Afrike vo väzbe na rozhodnutie SR v roku 2020 o zapojení sa Slovenska do civilných a vojenských misí EÚ v Somálsku, Stredozemnom mori, Mali a Stredoafrickej republike. Slovensko bude, ako zakladajúci člen, pokračovať v podpore nového Centra výnimočnosti pre civilný krízový manažment v Berlíne.

Vzhľadom na viacero aktivít odložených z predchádzajúceho obdobia sa rok 2021 môže stať rokom obnovy **vzťahov EÚ s Áziou**. Zavŕšenie rokovaní o Komplexnej dohode o investíciách v decembri 2020 je dôležitým momentom vzťahov medzi EÚ a Čínou. Príprava na samit EÚ27 s Čínou a samit Európy a Ázie (ASEM), ako aj avizovaná diskusia v EÚ o európskej stratégii k Indo-Tichomoriu vytvoria priestor na reflexiu vzťahov EÚ s Áziou. Politika SR bude primárne vychádzať z pozície EÚ a zohľadňovať konanie Číny ako partnera, konkurenta v hospodárskej a technologickej oblasti a systémového rivala, pričom podporíme zblížovanie pozícií aj v transatlantickom rámci. Budeme zároveň rozširovať spoluprácu s hodnotovo blízkymi partnermi v Ázii a Tichomorí, predovšetkým Japonskom, Južnou Kóreou, Indiou, Austráliou a Novým Zélandom.

Európske susedstvo Slovenska

Stabilita vo východnom a južnom európskom susedstve úzko súvisí s bezpečnosťou a prosperitou SR. Je dôležité, aby EÚ bola aktívne prítomná v týchto regiónoch a nedopustila vznik geopolitického vákuu.

Vo vzťahu k **Východnému partnerstvu** sa na plánovanom samite v roku 2021 očakáva schválenie nových dlhodobých priorít tejto politiky EÚ a ich rozpracovanie do konkrétnych cieľov v nasledujúcich rokoch. Slovensko bude podporovať udržanie strategického a ambiciózneho charakteru Východného partnerstva, podporeného adekvátnymi finančnými zdrojmi, s posilneným diferencovaným bilaterálnym partnerským dialógom, prehĺbenou sektorovou spoluprácou s dôrazom na postupnú integráciu partnerov do vnútorného trhu EÚ a budovanie ich odolnosti voči vnútorným aj vonkajším hrozbám. Výzvou ostáva implementácia reforiem v partnerských krajinách a pokrok v oblasti právneho štátu, demokracie, ľudských práv a slobôd.

Rok 2020 však akcentoval výrazné deficity bezpečnosti a demokracie v regióne. Päť zo šiestich krajín Východného partnerstva je dotknutých určitou formou konfliktu, narušenia územnej celistvosti a štátnej suverenity. Šiesta krajina čelila minulý rok výraznému zhoršeniu situácie v oblasti ľudských

práv. Akútnou prioritou je preto zabezpečenie rešpektovania medzinárodného práva a stabilizácia bezpečnostnej situácie v regióne. Zložitá situácia vo svete nemôže zatieniť principiálne otázky, akými sú vážne deficity demokracie v **Bielorusku**. Preto Slovensko podporilo reštriktívne opatrenia voči bieloruskému režimu, vyčlenilo pomoc študentom a občianskej spoločnosti postihnutej represáliami a privítalo v Bratislave líderku bieloruskej demokratickej opozície. V roku 2021 nadvižeme na tieto kroky a budeme viesť aktívnu politiku vo vzťahu k Bielorusku s dôrazom na to, aby jeho občania získali možnosť skutočne slobodnej voľby ich najvyšších politických predstaviteľov. Podobne, vojna o **Náhorný Karabach** na jeseň 2020 bola pripomenutím krehkosti vzťahov v regióne poznačenom sériou nedoriešených konfliktov, ako aj varovaním pre medzinárodné spoločenstvo, ktoré musí aj v čase pandémie zachovať svoju angažovanosť v oblasti prevencie konfliktov.

Naša zahraničná politika voči **Rusku** zostane postavená na hľadaní prienikov spoločných záujmov a na otvorenom dialógu, a to aj o otázkach, kde sa naše hodnoty a záujmy rozchádzajú. Slovensko bude naďalej zohľadňovať spoločné princípy postupu EÚ a NATO, vrátane reštriktívnych opatrení. V dvojstranných vzťahoch s Ruskom budeme venovať primárnu pozornosť obchodno-ekonomickej oblasti. V širšom medzinárodnopolitickom kontexte sa sústreďíme na tie otázky, kde môže Rusko pozitívne prispieť k riešeniam, vrátane regionálnych konfliktov.

Podpora integračného úsilia krajín **západného Balkánu** ostáva prioritou slovenskej zahraničnej a európskej politiky. Stabilita, mier a prosperita v regióne sú strategickým záujmom SR i EÚ. Slovensko preto počas roka 2020 podporovalo pokračovanie procesu rozširovania EÚ a uvítali sme otvorenie prístupových rokovaní do EÚ s Albánskom (AL) a Severným Macedónskom (MK), ako aj otvorenie poslednej kapitoly prístupových rokovaní s Čiernou Horou. Pozitívnu dynamiku z prvej polovice roka 2020 sa však v nasledujúcich mesiacoch nepodarilo udržať, pretože strategické záujmy EÚ boli podmienené partikulárnymi bilaterálnymi problémami vo vzťahu členskej a kandidátskej krajiny. Zablokovanie záverov Rady EÚ k rozširovaniu v decembri 2020 bolo vyjadrením nášho principiálneho postoja odmietajúceho zaťažovanie rozširovania EÚ historickými otázkami na úkor kredibility celého procesu. Hlavnou prioritou pre rok 2021 je pôsobiť v smere schválenia negociačných rámcov a usporiadania medzivládnych konferencií s MK aj AL. Rok 2021 bude dôležitý aj z hľadiska riešenia vzťahov medzi Srbskom a Kosovom³ a Slovensko bude podporovať aktivity EÚ v tomto smere. Budeme tiež pokračovať v podpore budovania kompatibility krajín západného Balkánu so štandardmi EÚ a NATO a v prehlbovaní bilaterálnych vzťahov a v snahe o ich väčšie pretavenie aj do hospodárskej oblasti.

V roku 2021 budeme v oblasti **Blízkeho východu a severnej Afriky (MENA) a regiónov Sahelu a Afrického rohu** prispievať k úsiliu o zastavenie konfliktov a stabilizáciu regiónu s podporou EÚ a pod záštitou OSN. Zároveň sa budeme usilovať o lepšie využitie potenciálu regiónu v hospodárskej oblasti. Situáciu bude naďalej ovplyvňovať geopolitické a regionálne súperenie miestnych aj vonkajších aktérov. Novú dynamiku prináša séria tzv. Abrahámskych dohôd medzi Izraelom a viacerými krajinami regiónu a ukončenie sporu medzi členmi Rady pre spoluprácu v Zálive (GCC). Slovensko bude usilovať o prehĺbenie všestranných vzťahov s Izraelom a zároveň pôsobiť v smere posilnenia našej diplomatickej prítomnosti v regióne. Vážny problém naďalej predstavuje šírenie radikálnych ideológií, terorizmu a nelegálna migrácia s presahmi na záujmy EÚ. Slovensko bude pokračovať v aktívnom pôsobení v Globálnej koalícii boja proti Daíš. Budeme podporovať koordináciu a spoločný postup EÚ pri politickom riešení konfliktov a občianskych vojen v Sýrii, Líbyi, v Jemene a v Saheli. Podporíme

³ V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/99 a so stanoviskom MSD k vyhláseniu nezávislosti Kosova

budovanie partnerstva EÚ s Africkou úniou. V rámci EÚ budeme podporovať zachovanie iránskej jadrovej dohody (JCPOA). Pozitívnym impulzom by mal byť aj možný návrat US k jej uplatňovaniu. Uvedené by však malo byť súčasťou širšieho procesu hľadania riešení pre otázky stability, mieru a bezpečnosti v regióne Blízkeho východu.

Osobitnú pozornosť si v roku 2021 bude vyžadovať **východné Stredomorie**. Novú dynamiku do tejto oblasti prinieslo konanie **Turecka**, ktoré je spojencom v NATO a zároveň výzvou pre EÚ. Prejavom angažovanosti SR bola návšteva ministrov Turecka a Grécka v Bratislave v októbri 2020. Slovensko bude pokračovať v podpore jednoty a solidarity v rámci EÚ a hľadanií riešení založených na dialógu. Reštriktívne opatrenia nepovažujeme za cieľ. Ich alternatívou je ponuka pozitívnej agendy medzi EÚ a Tureckom za predpokladu, že Turecko bude usilovať o skutočné partnerstvo s EÚ a jej členskými štátmi a riešiť rozdiely prostredníctvom dialógu a v súlade s medzinárodným právom. Slovensko sa aktívnou politikou v regióne, najmä v kontexte riešenia cyperského problému, bude naďalej angažovať v riešení v regióne v súlade s príslušnými rezolúciami OSN.

Medzinárodný poriadok fungujúci na základe pravidiel

Podpora **efektívneho multilateralizmu** predstavuje dlhodobú prioritu našej zahraničnej politiky. Za jeho základný pilier považujeme **Organizáciu Spojených národov (OSN)**. Naším cieľom je silná a účinná OSN schopná prinášať výsledky pri riešení globálnych výziev. Klimatické zmeny aj pandémia COVID-19 sú problémy, ktoré môžeme vyriešiť len spoločne. V roku 2021 bude SR podporovať ciele úsilie medzinárodného spoločenstva zmierňovať zdravotné, sociálne, ekonomické, humanitárne, bezpečnostné a politické dopady pandémie. Podporíme preventívne opatrenia, aby bol svet lepšie pripravený na krízové situácie v budúcnosti, pri zachovaní ľudských práv, dobrej správy vecí verejných a právneho štátu. Pre Slovensko je prioritou posilnenie medzinárodných inštitúcií a jednotný postup EÚ na medzinárodných fórach v snahe o silnejšie postavenie EÚ ako globálneho aktéra v oblasti udržateľného rozvoja v súlade s cieľmi Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, ochrany životného prostredia, klímy a digitalizácie. Naďalej budeme podporovať nemecko-francúzsku iniciatívu Aliancia pre multilateralizmus. V dôsledku vypuknutia pandémie sa exponovanejšie prejavila aj činnosť Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO), v rámci ktorej bude SR aj naďalej aktívne sledovať vývoj v kontexte súčasnej zdravotníckej krízy a prispievať k jej zmierňovaniu. SR sa bude rovnako angažovať v oblasti zanedbávaných ochorení a reformy WHO v snahe posúvať vpred diskusiu na túto tému aj s dôrazom na geografickú vyváženosť.

SR bude aj po zavŕšení trojročného členstva v Rade OSN pre ľudské práva (2018-2020) pokračovať v obhajobe **ľudských práv** vo svete. Zameriame sa na podporu slobody náboženstva alebo presvedčenia, podporu slobody médií a bezpečnosti novinárov, ako aj na boj proti rasizmu, osobitne antisemitizmu a pripomínanie holokaustu. Osobitné miesto v tomto úsilí bude mať naše pôsobenie na pôde **Rady Európy**, ako aj v Koalícii pre slobodu médií, Medzinárodnej aliancii pre slobodu náboženstva alebo presvedčenia a Medzinárodnej aliancii pre pripomínanie holokaustu (IHRA).

Aj po ukončení pôsobenia v Trojke **Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE)** (2018-2020) bude SR podporovať posilňovanie kapacít a efektívne využívanie všetkých nástrojov, ktoré má OBSE k dispozícii v jej troch dimenziách: politicko-vojenskej, ekonomicko-environmentálnej a ľudsko-právnej, vrátane plnej implementácie Viedenského dokumentu 2011. Ďalej budeme podporovať udržanie autonómneho postavenia inštitúcií OBSE, efektívne fungovanie Sekretariátu OBSE a misíí OBSE, s cieľom podporovať vlády účastníckych štátov pri dodržiavaní existujúcich záväzkov a princípov OBSE.

K pretrvávajúcim prioritám SR patrí podpora dodržiavania **medzinárodného práva** vrátane rozhodovacej činnosti **Medzinárodného súdneho dvora**. Potvrdením kreditu SR v tejto oblasti bolo znovuzvolenie sudcu Petra Tomku v roku 2020 do kolégia Medzinárodného súdneho dvora na roky 2021-2030. Slovensko bude v pozícii člena byra Zhromaždenia zmluvných strán Rímskeho štatútu prehľbovať aj spoluprácu s **Medzinárodným trestným súdom**.

Strategický význam má posilňovanie a implementácia medzinárodných noriem v oblasti režimov **kontroly zbrojenia, odzbrojenia a nešírenia** zbraní hromadného ničenia a ich nosičov, ako aj konvenčných zbraní, ktoré v ostatnom období dosiahli kritickú úroveň erózie. Slovensko vníma vývoj v otázke zmluvy New START a jej zachovanie považuje za dôležitý faktor posilňovania medzinárodnej bezpečnosti. Na Hodnotiacej konferencii Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT) v roku 2021 bude SR presadzovať udržanie funkčnosti globálneho systému odzbrojenia, nešírenia a mierového využívania jadrovej energie založeného na NPT. SR sa bude taktiež usilovať o získanie členstva v Rade guvernérov Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (MAAE) na obdobie rokov 2021-2023. V zmysle svojej principiálnej pozície odmietania použitia chemických zbraní kdekoľvek, kýmkoľvek a za akýchkoľvek okolností, sa Slovensko bude zasadzovať za úplné vyšetrenie prípadov použitia chemických zbraní, podporí existujúce mechanizmy Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW) a OSN a pridá sa k iniciatívam na ich posilnenie. SR sa ako zmluvná strana bude podieľať na plnení úloh vyplývajúcich z Dohovoru o zákaze vývoja, výroby a hromadenia zásob bakteriologických (biologických) a toxínových zbraní a o ich zničení (BWC). Aj 20 rokov od útokov z 11. septembra 2001 zostáva **terorizmus** jednou z najvážnejších bezpečnostných hrozieb. Rok 2020 priblížil hrozbu terorizmu opäť bližšie k slovenským hraniciam, keď sa odohral teroristický útok vo Viedni. Aj preto sa bude SR naďalej aktívne zapájať do medzinárodného úsilia v boji proti terorizmu. Ku kľúčovým aktivitám v roku 2021 budú patriť revízia protiteroristickej stratégie OSN a ministerské stretnutie Globálnej koalície boja proti Daíš.

Rovnakú pozornosť, obzvlášť v kontexte masívneho šírenia dezinformácií a propagandy, si žiada problematika **hybridných hrozieb**. V nadväznosti na vstup do Európskeho centra výnimočnosti pre boj proti hybridným hrozbám v Helsinkách, sa Slovensko aj v r. 2021 bude zapájať do aktivít medzinárodných organizácií, najmä EÚ a NATO, zameraných na ďalšie posilňovanie odolnosti voči hybridným hrozbám a koordinovať s nimi aktivity na národnej úrovni ako integrálnej súčasti našej bezpečnosti. Budeme sa zasadzovať o zohľadnenie problematiky hybridných hrozieb pri tvorbe politík EÚ, ako aj o systémový prístup k identifikácii zraniteľností voči hybridným hrozbám a ďalšie upevňovanie nástrojov pre ich efektívnu neutralizáciu. Podporíme opatrenia na prehĺbenie spolupráce členských štátov v tejto oblasti.

V reakcii na prebiehajúcu digitálnu transformáciu si uvedomujeme nevyhnutnosť ochrany záujmov SR v oblasti **kybernetickej bezpečnosti**. V oblasti kybernetickej diplomacie budeme aktívne podporovať medzinárodnú spoluprácu s cieľom posilniť záväzky vedúce k zodpovednému správaniu a rešpektovaniu medzinárodného práva v kybernetickom priestore, ktorý bude otvorený, bezpečný a stabilný a v ktorom sa dodržiavajú a chránia základné ľudské práva a slobody.

S cieľom realizovať uvedené zámery:

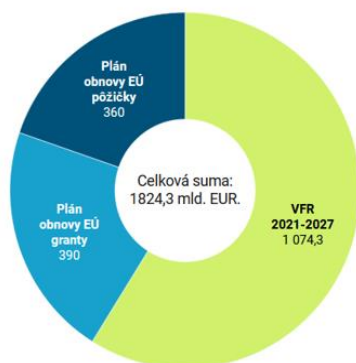
- Využijeme kontext 30. výročia vzniku V4 a predsedníctvo SR v MVF na generovanie pozitívnej a proeurópskej vyšehradskej agendy
- Prehĺbime spoluprácu v rámci Slavkovského formátu a budeme aktívne vyhľadávať spoluprácu s ďalšími partnermi, regionálnymi formátmi a tzv. tematickými koalíciami

- Budeme aktívne podporovať strategickú konvergenciu EÚ a NATO v procesoch prípravy ich kľúčových strategických dokumentov – Strategickej koncepcie NATO a Strategického kompasu EÚ
- Budeme podporovať úsilie NATO, EÚ a ďalších medzinárodných organizácií v boji proti hybridným hrozbám
- Nadviážeme na spustenie strategického dialógu s USA zintenzívnením spolupráce s novou administratívou
- Vypracujeme koncept rozvoja bilaterálnych vzťahov s UK v post-brexitovom období
- Prehlbíme strategické partnerstvá s Nemeckom a Francúzskom
- Podporíme rozvoj vzťahov s krajinami Východného partnerstva s dôrazom na asociované krajiny – Ukrajinu, Moldavsko a Gruzínsko
- Budeme podporovať demokratizačné procesy v Bielorusku s cieľom jeho tranzície k funkčnej demokracii
- Budeme pokračovať v aktívnej podpore rozširovania EÚ na západnom Balkáne
- Rozpracujeme ázijsko-tichomorskú stratégiu SR
- Vyhodnotíme efektívnosť naplňania priorít členstva SR v medzinárodných organizáciách
- Vyhodnotíme možnosti posilnenia diplomatickej prítomnosti v regióne Blízkeho východu

Slovensko v obnovujúcej sa Európe

V roku 2021 bude agenda Európskej únie podmienená úsilím o **zvládnutie pandemickej situácie**. Ak na začiatku roka 2020 na úrovni EÚ v reakcii na pandémiu COVID-19 absentoval spoločný postup, následne sa koordinačné mechanizmy EÚ úspešne aplikovali v oblasti repatriácií, cezhraničnej dopravy a na konci roka 2020 v oblasti vakcinácie. Na začiatku roka 2021 je navyše EÚ pripravená čeliť kríze aj historicky bezprecedentným finančným balíkom zahŕňajúcim Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 a Nástroj EÚ pre budúce generácie v celkovej hodnote 1,824 bil. eur. Pandémia

Viacročný finančný rámec 2021-2027 a Plán obnovy EÚ (mld. EUR)

vyvolala dopyt po užšom a koordinovanejšom postupe EÚ v zdravotníckej oblasti. Témou nadchádzajúceho obdobia bude rozpracovanie konceptu Európskej zdravotnej únie, vrátane rozšírenia mandátu Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu ochorení a Európskej liekovej agentúry a vzniku novej Agentúry EÚ pre biomedicínsky výskum a vývoj. Vidíme priestor na väčšiu mieru koordinácie zo strany EÚ v oblastiach vakcinácie, testovacej a očkovacej stratégie, vzájomnej výmeny dát a skúseností, ako aj jednotnej komunikácie v boji proti dezinformáciám. Rovnako dôležité bude

posilnenie medzinárodnej spolupráce v boji s pandémiou, okrem iného aj s využitím nástroja COVAX. Ústrednou otázkou nasledujúceho obdobia, okrem zvládnutia pandemickej krízy, bude využitie potenciálu krízy na modernizáciu EÚ. V jadre tejto modernizácie bude **zelená a digitálna transformácia**. Európska rada na svojom zasadnutí v decembri 2020 rozhodla o zvýšení záväzného cieľa EÚ na zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2030 o 55 % v porovnaní s rokom 1990, vrátane podporného rámca, ktorý má umožniť jeho dosiahnutie. EÚ sa tým stavia do čela globálneho boja s klimatickou zmenou, ktorá okrem environmentálnych dopadov môže mať vplyv aj na stabilitu a bezpečnosť vo svete. Zároveň má toto úsilie značný potenciál dostať EÚ do čela hospodárskeho a technologického rozvoja. Slovensko podporuje, aby sa EÚ stala globálnym lídrom v boji proti zmene klímy a pri ochrane biodiverzity, pričom **Európska zelená dohoda** predstavuje dôležitý element transformácie a obnovy EÚ. Druhou vetvou európskej modernizácie bude digitálna transformácia. Európska komisia v decembri 2020 zverejnila **legislatívny balík pravidiel pre digitálne služby**, ktorý je podľa EK jadrom ambície urobiť z tohto desaťročia „európsku digitálnu dekádu“. V digitálnej transformácii vidíme príležitosť pre budúci rast hospodárstva, budovanie vzdelanostnej spoločnosti a zároveň možnosť zásadného zníženia regionálnych rozdielov v EÚ. Základné piliere, ktoré budeme podporovať, budú popri rozvoji konektivity, vrátane rozvoja 5G sietí, dátovej politiky a posilňovaní kybernetickej bezpečnosti aj skvalitňovanie digitálneho vzdelávania a zavádzanie umelej inteligencie do oblastí, ako sú zdravotníctvo, či doprava. Dôležitým aspektom je aj boj proti šíreniu dezinformácií v online prostredí a ochrana súkromia a osobných údajov. Oba modernizačné procesy predstavujú aj pre Slovensko príležitosť spustiť udržateľnú transformáciu, pri zachovaní konkurencieschopnosti

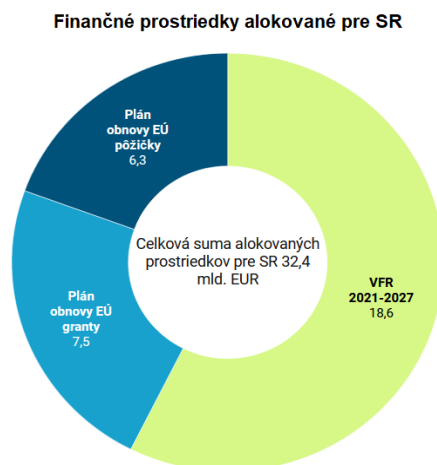
priemyslu a pokračovaní modernizácie Slovenska s dôrazom na rozvoj regiónov. Rozhodujúcim bude dôveryhodne previazať ciele EÚ s národným **plánom obnovy** a s nástrojmi, ktoré bude SR využívať z Viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 - 2027. Zásadnú výzvu pre Slovensko, ako jednu z najindustriálnejších krajín EÚ, predstavuje **adaptácia priemyslu** na ambiciózne klimatické ciele, udržateľné využívanie prírodných zdrojov a súčasné udržanie jeho konkurencieschopnosti.

Obnova EÚ musí byť okrem transformačných procesov založená aj na rešpekte k základným hodnotám, na ktorých je postavená EÚ. Slovensko bude preto aj naďalej prispievať k dôslednému napĺňaniu týchto hodnôt, osobitne **právneho štátu** a jeho princípov.

Popri nových trendoch považujeme dobudovanie **jednotného trhu** za kľúčový nástroj pre zvyšovanie konkurencieschopnosti, podporu obnovy, zabezpečenie udržateľného rastu a budovanie odolnosti EÚ. Budeme kontinuálne presadzovať odstraňovanie neopodstatnených prekážok a lepšie vykonávanie a presadzovanie právnych predpisov týkajúcich sa jednotného trhu. Naďalej budeme vynakladať úsilie, aby na jednotnom trhu nevznikali bariéry spôsobené opatreniami na boj s pandémiou. Osobitnú pozornosť budeme venovať pripravovanej revízii pravidiel hospodárskej súťaže a štátnej pomoci. V oblasti udržateľnej dopravy bude SR podporovať snahu o ekologickejší spôsob dopravy smerujúci k vývoju alternatívnych pohonov a postupnému útlmu používania fosílnych palív. Významnú úlohu pri znižovaní emisií skleníkových plynov bude zohrávať aj komplexná obnova budov spolu s modernizáciou teplárstva. Najdôležitejšími prioritami v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva pre Slovensko v roku 2021 bude finalizácia reformy Spoločnej poľnohospodárskej politiky a príprava národných strategických plánov. Za kľúčové považujeme tiež zabezpečiť úplnú integráciu, prepojenie a digitalizáciu európskeho trhu s energiou, za súčasného dodržania princípu technologickej neutrality.

Dôležitou témou roka 2021 bude aj pokračovanie diskusie o novom pakte o **migrácii a azyle**, ktorý Európska komisia predstavila v septembri 2020. Slovensko dlhodobo presadzuje, aby migračná a azylová politika EÚ bola založená na systematickom, udržateľnom a ambicióznom prístupe celej EÚ, ako aj na flexibilnej solidarite voči krajinám, ktoré čelia najväčšiemu migračnému tlaku. Na pakt o migrácii a azyle nadviaže niekoľko ďalších opatrení v oblasti legálnej migrácie a budúcnosti Schengenu. Slovensko bude podporovať riešenia založené na efektívnej ochrane vonkajších hraníc EÚ, uplatňovaní návratovej politiky a riešení príčin migrácie v krajinách pôvodu. Rezort diplomacie vníma fakt, že politika povinných relokácií nie je priechodná naprieč politickým spektrom v SR. Z tohto dôvodu budeme presadzovať, aby rozhodovanie o udelení azylu aj naďalej zostalo v kompetencii členských štátov. Zároveň budeme sondovať mieru ochoty SR uplatniť pomoc utečencom na dobrovoľnom a individuálnom základe, t. j. v zmysle medzinárodných noriem.

Pandémia COVID-19 odhalila aj viacero zraniteľností a strategických závislostí EÚ. V tomto kontexte vnímame diskusiu o koncepcii **strategickej autonómie** ako spôsob posilnenia vnútornej odolnosti, spôsobilostí, globálnej relevantnosti a schopnosti EÚ konať podľa vlastných záujmov, bez toho, aby to oslabovalo spoluprácu s našimi spojencami a partnermi. Diskusia o tejto koncepcii už presiahla otázky bezpečnosti a obrany a vyžaduje identifikovanie záujmov SR v rámci tohto silnejúceho európskeho trendu.

Rozhodujúcim otázkam smerovania európskych politík sa má venovať **Konferencia o budúcnosti Európy**. Pôvodný plán otvoriť ju v máji 2020 sa z dôvodu pandémie COVID-19 nepodarilo naplniť. Oficiálne otvorenie Konferencie sa v závislosti od epidemiologickej situácie očakáva počas portugalského predsedníctva Rady EÚ v prvom polroku 2021. V podmienkach MZVEZ SR však už bola v roku 2020 pripravená Konceptia Konferencie o budúcnosti Európy v SR, ako základný rámec pre zabezpečenie národnej diskusie. Aktivity v rámci Konferencie o budúcnosti Európy v SR by mali mať dve základné roviny: stimulovanie verejnej diskusie o EÚ s dôrazom na regióny SR najmä prostredníctvom projektu #MYSMEEU a expertnú analýzu prioritných sektorových oblastí z pohľadu SR a vypracovanie konkrétnych odporúčaní pre vládu SR prostredníctvom Národného konventu o EÚ.

Od 1. januára 2021 nastáva nový právny stav a **Spojené kráľovstvo** (UK) je už považované za tzv. tretiu krajinu. Táto zmena so sebou prinesie aj nové pravidlá pre občanov a podnikateľov z EÚ aj UK. Dohoda o usporiadaní vzťahov medzi EÚ a UK dosiahnutá na konci roka 2020 zmierni dôsledky odchodu UK z EÚ, poskytne občanom a podnikateľským subjektom právnu istotu, obmedzí rozsah nových bariér a zaisťuje neprerušované pokračovanie obchodu, dopravy či mobility. Je v záujme SR, aby v budúcnosti nedošlo k zásadnejšiemu narušeniu vzájomných väzieb s UK, pretože aj po odchode z EÚ zostáva UK jedným z našich najbližších partnerov tak v hospodárskej, ako aj v bezpečnostnej a zahraničnopolitickej oblasti.

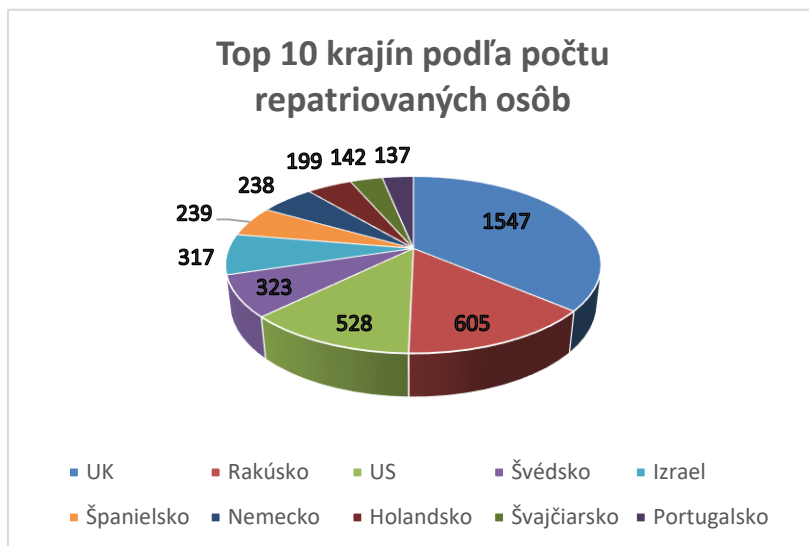
S cieľom realizovať uvedené zámery:

- Zabezpečíme projekt národnej Konferencie o budúcnosti Európy v nadväznosti na jej spustenie na európskej úrovni a podporíme zapojenie predstaviteľov politických strán, regionálnej a miestnej samosprávy a občianskej spoločnosti do diskusií o budúcnosti Európy
- Budeme podporovať posilnenie vlastníctva európskych tém na jednotlivých ministerstvách
- Budeme venovať pozornosť otázkam právneho štátu s osobitným dôrazom na druhú správu Európskej komisie o stave právneho štátu v EÚ
- Budeme presadzovať záujmy Slovenska pri príprave legislatívy zameranej na dosiahnutie uhlíkovej neutrality do roku 2050 a naplnenie schválených klimatických cieľov pre rok 2030
- Budeme obhajovať principiálne pozície SR pri reforme migračnej a azylovej politiky EÚ a voľného pohybu v rámci Schengenskej zóny
- Identifikujeme kľúčové záujmy SR v rámci procesu formovania vízie strategickej autonómie EÚ

Aktívna obhajoba záujmov štátu a jeho občanov a podpora partnerov v zahraničí

Občania a krajanovia

Pandémia COVID-19 svojím rozsahom výrazne zmenila pohľad na agendu krízového riadenia a konzulárnej ochrany občanov SR. Repatriácie tisícov občanov z celého sveta na Slovensko v prvej

polovici roka 2020 predstavovali najväčšiu konzulárno-krízovú operáciu od vzniku SR a preverili nastavenie systému krízového riadenia. Naše úsilie ostáva sústredené na permanentné monitorovanie bezpečnostnej a epidemiologickej situácie vo svete s cieľom identifikovať možné riziká pre občanov SR a vytvoriť tým priestor pre včasnú reakciu zložiek krízového riadenia. MZVEZ SR bude pokračovať v procese zvyšovania štandardov

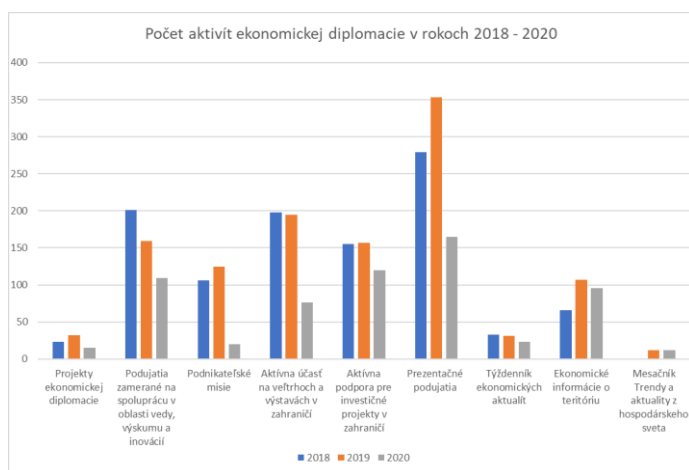
konzulárno-krízovej pomoci a služieb občanom, vrátane modernizácie ich nástrojov z hľadiska dostupnosti a užívateľského komfortu. MZVEZ SR zintenzívni komunikáciu o kompetenciách, úlohách a nástrojoch konzulárnej služby prostredníctvom verejnej diplomacie (sociálne siete, diskusie s občanmi a akademickým prostredím v regiónoch SR). Za účelom zefektívnenia využitia spoločných spôsobilostí na medzinárodnej pôde bude SR aktívne presadzovať výmenu skúseností z budovania národných núdzových a krízových spôsobilostí určených na reakciu na mimoriadne udalosti a krízové situácie. Výzvou konzulárnej služby v roku 2021 v nadväznosti na očakávané opätovné zvýšenie mobility cudzincov v postpandemickom období bude rozširovanie siete vízových centier, s cieľom zlepšiť geografickú dostupnosť vízových služieb SR. Dôležité bude taktiež zvládnuť pobrexitové obdobie vo vzťahu k početnej komunite občanov SR žijúcich v Spojenom kráľovstve.

Vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí budú, v závislosti na ďalšom vývoji pandemickej situácie, rozvíjané širokospektrálne aktivity na upevnenie a ďalší rozvoj vzájomných vzťahov a kontaktov. Okrem predloženia novej Konceptie štátnej politiky SR vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na obdobie 2021 – 2025, bude Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ) v roku 2021 pracovať na príprave nového zákona o Slovákoch žijúcich v zahraničí a realizácii 14. zasadnutia Stálej konferencie Slovenská republika a Slováci žijúci v zahraničí. Popri týchto prioritách bude pokračovať v poskytovaní finančnej podpory na krajanové projekty, ako aj vo vydávaní osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí. S cieľom rozvíjať nové formy posilňovania vzájomne prospešných väzieb medzi Slovenskom a krajanmi plánuje MZVEZ SR venovať zvýšenú pozornosť oblasti spolupráce s tzv. novou slovenskou diasporou a profesionálmi v zahraničí.

Prosperita

Hlavnou úlohou **ekonomickej diplomacie SR** v roku 2021 bude podpora čo najrýchlejšej obnovy výkonnosti hospodárstva SR a prekonanie krízy spôsobenej pandémiou. Zameria sa na diverzifikáciu exportných možností, internacionalizáciu slovenských podnikov, podporu prílevu priamych zahraničných investícií a osobitne na nové výzvy spojené s priemyselnou revolúciou, digitalizáciou, inováciami a zelenou ekonomikou. SR bude pokračovať v osvedčených formátoch spolupráce, ako sú podnikateľské misie, účasť na významných veľtrhoch, operatívne reakcie na dopyty slovenských podnikateľských subjektov a ďalej zvýrazní nové formy ekonomickej diplomacie akými sú *Inovačné dni*, projekty *S regiónmi do sveta*, či *Exportné fórum*.

Strategický dokument **Koncepcia vonkajších ekonomických vzťahov a ekonomickej diplomacie na obdobie 2021 - 2030**, pripravený v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR, k realizácii ktorého prispeli aj ďalšie zainteresované rezorty, podnikateľské zväzy a komory i viacerí nezávislí neštátni aktéri, ponúkne strednodobú víziu slovenskej exportnej politiky s jasnými posolstvami ako posilniť úlohu diplomacie pri presadzovaní ekonomických záujmov SR, ako lepšie pomôcť slovenským podnikateľom, ako výraznejšie prezentovať Slovensko vo svete a zároveň si realisticky priznať naše limity a rezervy.

Nosná časť aktivít ekonomickej diplomacie bude realizovaná v spolupráci s našimi kľúčovými obchodnými partnermi v EÚ. Ich významnou súčasťou budú teritória v blízkom susedstve EÚ, osobitne na západnom Balkáne a vo východnej Európe. Medzi kľúčové priority bude v roku 2021 patriť posilnenie obchodných vzťahov s USA, ktoré v poslednom období čelili viacerým výzvam. Región juhovýchodnej Ázie po podpise Dohody o regionálnom ekonomickom partnerstve (RCEP)

v novembri 2020 vytvára novú výzvu aj pre slovenských exportérov uspieť na ázijských, doteraz nedostatočne využívaných, trhoch. Vo vzťahu k Číne využijeme možnosti, ktoré ponúka završenie rokovania o Komplexnej dohode o investíciách medzi EÚ a Čínou, ako aj formát 17+1, za predpokladu, že táto spolupráca bude mať konkrétne ekonomické prínosy pre Slovensko. Pozornosť budeme venovať potenciálu hospodárskej spolupráce s Japonskom, Južnou Kóreou a Taiwanom. Využijeme tiež nové príležitosti, ktoré ponúka dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Vietnamom. Sľubný je vývoj v rokovaní o liberalizácii obchodných vzťahov medzi EÚ a regiónom Latinskej Ameriky a Karibiku. Vo vzťahu k regiónu Blízkeho východu ponúka významnú možnosť na rozvoj vzťahov EXPO Dubaj 2021.

SR bude podporovať ďalšie uzatváranie a modernizáciu obchodných dohôd EÚ s tretími krajinami, ako aj ich implementáciu. V kontexte narastajúceho napätia a protekcionizmu v globálnych obchodných vzťahoch budeme zdôrazňovať potrebu posilňovania multilaterálneho obchodného systému založeného na pravidlách, vytvárajúceho trh s rovnakými podmienkami pre všetkých aktérov a vytváranie obchodnej politiky podporujúcej otvorenosť trhov. Slovensko bude klásť dôraz na reformu **Svetovej obchodnej organizácie (WTO)** a posilnenie jej kredibility. Bude podporovať dosiahnutie konsenzu v otázke výberu novej generálnej riaditeľky WTO. Vo vzťahu k **OECD** sa budeme podieľať na sformulovaní Novej vízie OECD, ktorej prijatie sa očakáva v septembri 2021

s cieľom redefinovania hlavných zásad činnosti OECD a zohľadnenia nových výziev. Rok 2021 bude významný aj z hľadiska výberu nového generálneho tajomníka OECD po ukončení mandátu Ángela Gurríu (jún 2021).

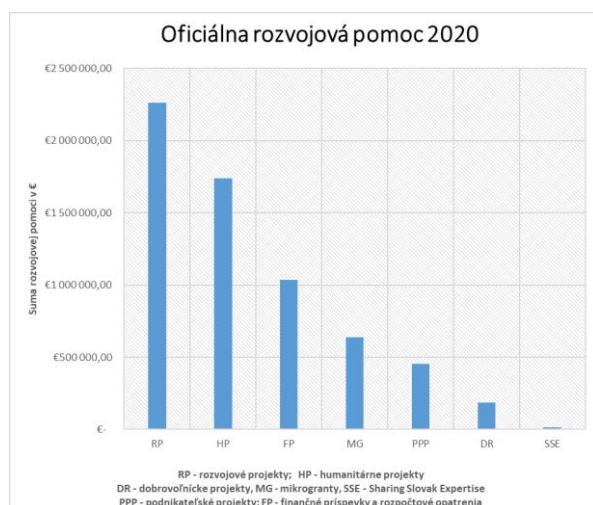
Ekonomická diplomacia sa v roku 2021 vo väčšej miere zameria aj na medzinárodnú spoluprácu v oblasti **nových technológií**. MZVEZ SR podporí spoluprácu slovenských a zahraničných subjektov v perspektívnych oblastiach a je pripravené pomôcť ostatným hráčom inovačného ekosystému v mapovaní výskumného a inovačného potenciálu Slovenska. Bude pokračovať v organizovaní tzv. **inovačných dní** pre zahraničných veľvyslancov akreditovaných v SR, predstavovať im slovenské inovatívne firmy a výskumné inštitúcie so silným medzinárodným potenciálom, prezentovať SR v zahraničí z pohľadu inovačných a vedecko-výskumných kapacít, pomáhať zvyšovať povedomie zahraničných partnerov o technologickej vyspelosti našej krajiny a podporovať iniciatívy zamerané na popularizáciu vedy na Slovensku. MZVEZ SR bude udržiavať pravidelný dialóg s vyššími územnými celkami a samosprávami prostredníctvom organizovania podujatí **Z regiónov do sveta** spojených s interaktívnou diskusiou s regionálnymi podnikateľmi, vrátane inovatívnych firiem, zahraničnými investormi a predstaviteľmi akademickej a výskumnej sféry a transferu zahraničných vzorov fungovania miestnych inovačných ekosystémov. Podporíme prezentáciu Slovenska zameranú na vodíkové technológie, letectvo a vesmír na svetovej výstave **EXPO 2021 v Dubaji**.

MZVEZ SR bude intenzívne komunikovať so slovenskými profesionálmi žijúcimi v zahraničí s cieľom angažovať ich vedomosti do hospodárskeho diania na Slovensku. Formou strategickú platformy tzv. **Exportného fóra** sa uskutoční interaktívne podujatie, ktoré bude priestorom pre výmenu názorov o budúcom nastavení, prioritách a nástrojoch exportnej politiky Slovenska. Účastníkmi podujatia budú významní aktéri zo súkromného a verejného sektora z oblasti zahraničného obchodu, odbornej vedeckej obce, akademickej obce a masmédií.

V oblasti energetickej bezpečnosti bude SR pokračovať v snahe o diverzifikáciu trás a zdrojov, podporovať energetickú efektívnosť, úsporu energií a využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

Solidarita

Boj proti pandémie COVID-19 a jej socio-ekonomickým dôsledkom sa stal určujúcim faktorom rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci v roku 2020. Slovensko preukázalo solidaritu a promptne

reagovalo na potreby partnerských krajín prostredníctvom humanitárnej pomoci. Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) realokovala prostriedky v záujme podpory cielených intervencií v boji proti pandémie. Vyhlásené boli dve humanitárne výzvy na boj proti COVID-19, v rámci ktorých bolo schválených 5 projektov v Etiópii, Keni, Ukrajine, Gruzínsku a Srbsku v celkovej hodnote 500 tisíc eur. Aj v roku 2021 sa bude Slovensko podieľať na celosvetovom úsilí v boji s pandemiou a pomáhať partnerským krajinám zmierňovať jej dôsledky. MZVEZ SR bude aktívne spolupracovať s Ministerstvom vnútra SR (MV SR)

a inými rezortmi na zlepšení a revíziu mechanizmu poskytovania materiálnej humanitárnej pomoci s cieľom dosiahnutia pružnejšej a účinnejšej reakcie Slovenska na krízy vo svete. Budeme sa usilovať o

hľadanie ďalších synergii s EÚ, NATO, OBSE a OSN a o využívanie slovenskej expertízy, vynálezov a produktov a služieb v humanitárnych krízach. Východiská pre realizáciu rozvojovej spolupráce predstavujú Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce SR na roky 2019-2023 a Zameranie dvojstrannej rozvojovej spolupráce SR na rok 2021. Rozpočet na bilaterálnu rozvojovú spoluprácu v roku 2021 zostáva aj napriek kríze na rovnakej úrovni ako v roku 2020. Výzvu pre slovenskú rozvojovú spoluprácu však naďalej predstavuje zvyšovanie rozpočtových prostriedkov v súlade so záväzkom dosiahnuť do roku 2030 úroveň 0,33 % podielu oficiálnej rozvojovej pomoci na hrubom národnom dôchodku (v r. 2019 to bolo 0,11 %). Rozvojová spolupráca bude realizovaná v úzkej spolupráci s mimovládny, ako aj podnikateľským sektorom. Snaha o zvýšenie zapojenia súkromného sektora súvisí s globálnym úsilím o mobilizáciu súkromného kapitálu pre rozvoj. Príležitosť v tomto smere prinesie očakávaná certifikácia EXIMBANKY na realizáciu delegovanej spolupráce EÚ, čo jej umožní realizovať rozvojové aktivity z prostriedkov EÚ. Na realizáciu projektov financovaných z rozpočtu EÚ je pripravená aj SAMRS, ktorá certifikáciu na delegovanú spoluprácu EÚ získala už v roku 2020. Prvým príkladom delegovanej spolupráce, ktorého realizáciu začne SAMRS v roku 2021, bude projekt budovania kapacít lokálnych médií v Moldavsku. Dôležitým cieľom je aj posilnenie verejného povedomia o význame rozvojovej spolupráce. Na jeho zvyšovaní budú participovať všetci partneri podieľajúci sa na rozvojovej spolupráci. Cieľom bude zabezpečiť jednotnú a efektívnu prezentáciu rozvojovej spolupráce pod značkou SlovakAid. Pokračovať bude aj úsilie o zdokonaľovanie systému rozvojovej spolupráce v zmysle odporúčaní partnerského hodnotenia OECD/DAC. MZVEZ SR schválil nové stratégie rozvojovej spolupráce s programovými krajinami (Keňou, Moldavskom, Gruzínskom) a bude pokračovať vo vyhodnocovaní svojich rozvojových intervencií. Slovensko bude naďalej spolupracovať s medzinárodnými donormi, najmä EÚ, ako aj s organizáciami systému OSN a medzinárodnými finančnými inštitúciami. Bude pokračovať aj v implementácii rozvojových projektov v rámci regionálnych formátov - vo V4 a v Slavkovskom formáte.

Komunikácia

Rozvoj **strategickej komunikácie** MZVEZ SR v r. 2021 nadviaže na jej reformu v podmienkach rezortu v 2. polroku 2020. Rezort diplomacie bude realizovať nový koncept digitálnej komunikácie, ktorý prinesie aktívnejšiu diplomaciu na sociálnych sieťach, centralizáciu koordinácie digitálnych činností rezortu či otvorenie verejnej komunikácie rezortu v rámci projektu *Hlboká Online*. Kľúčovou udalosťou verejnej komunikácie so slovenskou odbornou a širšou verejnosťou v roku 2021 bude Konferencia o budúcnosti Európy s početnými podpornými verejno-komunikačnými projektmi pod spoločnou hlavičkou #MYSMEEU. V roku 2021 bude MZVEZ SR pokračovať v komunikačných kampaniach #MYSMEEU, #WeAreNATO a #MultilateralismMatters, a tým prispievať k lepšiemu prístupu verejnosti k spoľahlivým informáciám o našej zahraničnej a európskej politike. Cieľom pripravovaných kampaní na školách je zvyšovať povedomie študentov, so zameraním sa na regióny s nízkou podporou nášho členstva v NATO a EÚ. Rozšírenie pôsobenia v digitálnom priestore sa bude týkať otvárania nových profilov na sociálnych sieťach (Instagram, Twitter), nielen v ústredí, ale aj na zastupiteľských úradoch, čím sa strategická komunikácia posilní aj smerom k našim partnerom a krajanom v zahraničí. Kľúčovou aktivitou by mal byť proaktívny prístup vo vyvracaní mýtov a dezinformácií spojených s EÚ a NATO a spojenie strategickkej komunikácie s bojom proti hybridným hrozbám v podobe konšpirácií. Strategická komunikácia je jeden z najvhodnejších nástrojov voči dezinformáciám.

Kultúrna diplomacia bude vychádzať z novoprijatej internej Konceptie postupu MZVEZ SR v oblasti prezentácie slovenského umenia a kultúry v zahraničí na roky 2020 - 2024. MZVEZ SR plánuje

aj v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR (MK SR) prioritne klásť dôraz na nosné podujatia „Týždňov Slovenska“ a „vlajkových projektov“ vo vybraných krajinách. Zámerom je prezentovať široké spektrum hodnotného slovenského umenia v zahraničí najmä prostredníctvom reálnych kontaktných podujatí, pokiaľ to pandemická situácia umožní. Pokračovať však bude aj virtuálna kreatívna prezentácia našej kultúry v online prostredí. MZVEZ SR plánuje v roku 2021 prezentovať aj projekty uvedené v Rámcových prioritách prezentácie slovenského umenia a kultúry v zahraničí.

Verejná diplomacia má v roku 2021 v synergii so strategickou komunikáciou ambíciu zdôrazňovať nástroje tzv. „mäkkej“ moci krajiny. Vhodný potenciál k tomu predstavujú okrem iného významné výročia - predovšetkým 100. výročie narodenia Alexandra Dubčeka a 60. výročie založenia OECD. Cieľom v oblasti jednotnej prezentácie Slovenska v zahraničí a manažmentu značky Slovensko pre rok 2021 je posilnenie koordinačnej kompetencie rezortu diplomacie, a tým dosiahnuť čo najväčšiu mieru synergie prezentačných aktivít subjektov zúčastňujúcich sa na prezentácii krajiny v zahraničí a efektivity vynakladaných finančných prostriedkov. V rámci medzirezortnej spolupráce budeme zdôrazňovať najmä koordináciu prípravy podujatí strategického významu v roku 2021: EXPO Dubaj a Olympijské hry v Tokiu.

Efektívna zahraničná služba

Zahraničná služba bude aj v roku 2021 čeliť bezprecedentným výzvam spôsobeným pandémiou COVID-19. Napriek napätej rozpočtovej situácii rezortu bude rok 2021 pokrokom v oblasti prepojenia finančného, personálneho a politického plánovania. Reštrukturalizáciou rozpočtových výdavkov rezortu a rozpočtovo zodpovedným správaním sa, bude rezort schopný zabezpečiť relatívne zvýšenie disponibilných zdrojov na financovanie jeho najdôležitejších priorít v oblasti aktívnej zahraničnej a európskej politiky. Ďalšími oblastami, kde chce rezort zamerať svoju pozornosť z hľadiska efektivity nakladania zdrojov, je sieť zastúpenia SR vo svete a otázka členstva v medzinárodných organizáciách. Uvedené považujeme za východisko pre spustenie procesu riešenia problému dlhodobého podfinancovania potrieb zahraničnej služby. Aj vzhľadom na skúsenosti z obdobia pandémie budeme klásť dôraz na ďalšiu digitalizáciu zahraničnej služby.

Ľudské zdroje sú základom úspechu zahraničnej služby. Budeme sa usilovať o skvalitňovanie zahraničnej služby na princípe jednotnosti, odbornosti, profesijnej cti, kariérneho rastu, mobility a princípov etického kódexu štátneho zamestnanca, aby zahraničná a európska politika SR bola presadzovaná tými najkvalitnejšími ľuďmi, ktorých zahraničná služba má.

S cieľom realizovať uvedené zámery:

- Posilníme štandardy a kapacity v oblasti konzulárnej pomoci a krízového manažmentu a zintenzívime verejnú komunikáciu o kompetenciách, úlohách a nástrojoch konzulárnej služby
- Predložíme Konceptiu vonkajších ekonomických vzťahov a ekonomickej diplomacie na obdobie 2021 - 2030
- Budeme usilovať o navyšovanie prostriedkov na rozvojovú spoluprácu a zrealizujeme prvý projekt delegovanej spolupráce EÚ v Moldavsku
- Predložíme novú Konceptiu štátnej politiky SR vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na obdobie 2021 – 2025
- Zefektívňime systém prepojenia finančného, personálneho a politického plánovania

PREHĽAD DÔLEŽITÝCH UDALOSTÍ V ROKU 2021

EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI		
Obnova EÚ	Národný plán obnovy a odolnosti	predloženie Európskej komisii do 30.4.2021
Budúcnosť EÚ	Konferencia o budúcnosti Európy	začiatok na jar 2021
Schengenský balík	Stratégia o budúcnosti schengenského priestoru	2. štvrt'rok 2021
Európska zelená dohoda	Predstavenie legislatívnych a nelegislatívnych opatrení EK	do konca roka 2021
Digitalizácia	Balík pre digitálne služby a ďalšie iniciatívy na rozvoj jednotného digitálneho trhu	pokračovanie rokovaní
Poľnohospodárstvo	Reformný balík Spoločnej poľnohospodárskej politiky	2021 (tbc)
Migrácia	Pakt o migrácii a azyle	pokračovanie rokovaní
Energetika	Aktualizácia legislatívy v súvislosti s prijatými ambicióznymi klimatickými cieľmi EÚ	v priebehu 2021
Priemysel	Aktualizácia Európskej priemyselnej stratégie	2021 (tbc)
Zdravotníctvo	Formovanie Európskej zdravotníckej únie	do konca roka 2021
TRANSATLANTICKÉ VZŤAHY		
NATO	Samit NATO	2021 (tbc)
USA	Inaugurácia prezidenta USA	20.1.2021
	Samit EÚ – USA	prvý polrok 2021
GLOBÁLNE OTÁZKY		
Čína	Samit EÚ – Čína (Brusel)	2021
ASEM	13. samit ASEM (Phnom-Penh)	1.-2.6.2021
Kontrola zbrojenia	Hodnotiaca konferencia Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT)	august 2021 (tbc)
REGIONÁLNE OTÁZKY		
V4	Samit predsedov vlád V4 pri príležitosti 30. výročia V4	február 2021 (tbc)
Slavkovský formát (S3)	Stretnutie predsedov vlád S3	druhý polrok 2021(tbc)
Východné partnerstvo	Samit Východného partnerstva	druhý polrok 2021
Západný Balkán	Otvorenie prístupových rokovaní s AL a MK	2021 (tbc)
	Rozširovací balíček	jar/jeseň 2021
Ukrajina	Samit EÚ – Ukrajina	2021 (tbc)
	Ustanovujúci samit Krymskej platformy	23.8.2021
MULTILATERALIZMUS		
OSN	76. VZ OSN	september 2021
OSN	Konferencia OSN o zmene klímy (COP 26) v Glasgowe	1.-12.11.2021

G7	Samit lídrov (Cornwall, Spojené kráľovstvo) za účasti Indie, Austrálie, Južnej Kórey	11.-13.6.2021
G20	Samit lídrov (Rím)	30.-31.10.2021
USA	Globálny samit pre demokraciu	2021 (tbc)
EKONOMICKÁ DIPLOMACIA		
OECD	60. výročie vstupu dohovoru o OECD do platnosti a prijatie Novej vízie OECD	september 2021
	Nástup nového GT OECD	1. júna 2021
WTO	12. ministerská konferencia (Nur-Sultan)	jún 2021
	Inaugurácia novej GR WTO	2021 (tbc)
WEF	Výročné stretnutie	18.-21.5.2021
Trojmorie	6. samit v Sofii	jún 2021
Formát 17 + 1	9. samit formátu 17+1 (Peking)	2021
EXPO 2021 (Dubaj)	Účasť SR - národná expozícia	1.10.2021 – 31.3.2022